

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ
«ПЕДАГОГИ-БАТЬКИ»
ЯК ЧИННИК ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Діти

Педагози

Батьки

Педагогіка партнерства – чітко визначена система взаємовідносин всіх учасників освітнього процесу (вихованців, батьків, педагогів), яка:

- організовується на принципах добровільності й спільних інтересів;
- ґрунтується на повазі й рівноправності всіх учасників, дотримуючись визначених норм (права та обов'язки) та враховуючи ціннісні орієнтири кожної із сторін;
- передбачає активне включення всіх учасників у реалізацію спільних завдань та готовність брати на себе відповідальність за їх результати.

Сім'я – мікро модель суспільства, через яку дитина засвоює:

- моральні норми;
- духовну культуру:
- національні та загально людські цінності
- отримання першого соціального досвіду

МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ

ВОНА ҐРУНТУЄТЬСЯ НА ПРИНЦИПАХ:

- ВЗАЄМОПОВАЗІ ВСІХ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ;
- ДОВІРЛИВИХ СТОСУНКАХ ТА СПІЛЬНІЙ НАПОЛЕГЛИВІЙ ПРАЦІ;
- ПОЗИТИВНОМУ ТА ДОБРОЗИЧЛИВОМУ СТАВЛЕННІ ОДНЕ ДО ОДНОГО;
- ПОРОЗУМІННІ ТА ЕФЕКТИВНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ЗАДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ СПІЛЬНОЇ МЕТИ;
- ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ;
- ГОРИЗОНТАЛЬНІЙ МОДЕЛІ СПІВПРАЦІ (ВСІ УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МАЮТЬ БУТИ РІВНОПРАВНИМИ);
- СОЦІАЛЬНОМУ ПАРТНЕРСТВІ (ДОБРОВІЛЬНОСТІ ВИЗНАННЯ ВЛАСНИХ ОBOB'ЯЗКІВ ТА ОBOB'ЯЗКОВІСТЬ ЇХ ВИКОНАННЯ);
- ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ УСПІХУ ДІТЕЙ.

ПРАКТИКА СТВОРЕННЯ ПАРТНЕРСЬКОЇ УГОДИ ВУЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

- НАВЧАЛЬНИЙ ТРЕНІНГ
- ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ
- КРУГЛИЙ СТІЛ
- ДІЛОВА ГРА
- ДИСКУСІЯ
- ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗУСТРІЧІ

*Лайфхакі,
які допоможуть ефективно спілкуватися з
батьками вихованців*

Відкинути негативний досвід

Зрозуміло, що за роки вашої педагогічної діяльності траплялися прикрі випадки під час вирішення складних питань з батьками деяких вихованців, що наклало негативний відбиток на ваше сприйняття. Але ж це вже у минулому. Перед вами інші батьки, тому не налаштовуйтеся заздалегідь на негативну реакцію. Зустрічайте всіх з посмішкою та позитивом. Може статися так, що саме ваш піднесений настрій допоможе уникнути конфлікту та зробити спілкування позитивним. Упередженість не потрібна ані вам, ані батькам, ані дітям. Не дозволяйте керувати вашим настроєм нікому, крім вас..

Раціоналізувати ситуацію

Бачите, що щось пішло не так? Зіграйте на випередження! Для профілактики конфлікту слід чітко сформулювати аргументи «Я за...» та висловити «Я проти...». Запропонуйте співрозмовнику так само висловити думки. А потім скажіть про свої побажання та дізнайтеся про очікування батьків учня від цієї зустрічі. Так ви конструктивно обговорите причину зустрічі.

Контролювати свою реакцію на агресію

Вона проявляється емоцією гніву. Це неприємно, але інколи за агресивною поведінкою батька чи матері приховується страх. Вони бояться, що занедбали дитину, а значить, вони погано її виховують. Покажіть, що проблема не безнадійна, що в цілому все добре, але є моменти, над якими слід попрацювати.

Не забувати про кінцеву мету спілкування

Дорослі, здавалося б, виховані, знають, як поводитися серед людей, як спілкуватися з ними. Але педагогу часто доводиться стикатися з неприйнятною поведінкою батьків, особливо, коли останні переходять на крик чи особисті образи. Це деструктивний підхід, за яким ховається спільна позитивна для всіх мета – успішне та комфортне навчання дитини. Але ж важливо почути одне одного.

Застосувати принцип «Тут і зараз»

Впливати можна не тільки словом. Емоційний стан миттєво передається співрозмовнику. Тому відслідковуйте, яку саме емоцію ви відчуваєте саме в цей момент. Як це може вплинути на напрям розмови? Як цей стан наблизить до компромісу з батьками учня? Зауважте, як звучить ваш голос. Зверніть увагу на поставу та позу. Так може статися, що співрозмовник й сам не усвідомив, що вдався до агресії.

Фільтрувати критику на свою адресу

Під час розмови з батьками вихованця, до якого є зауваження, ви можете почути несхвальні відгуки й на свою адресу. Так, у батьків до педагога теж можуть бути побажання та претензії. Важливо навчитися відрізняти конструктивну критику від неаргументованого негативу. Конструктивна критика завжди корисна. За неї краще подякувати та дослухатися. Під час освітнього процесу педагог неодмінно спілкується з батьками дітей.

*Інструменти психологічної підтримки дітей:
поради батькам та педагогам*

Практичні підходи в роботі з дітьми дошкільного і молодшого шкільного віку

Вправа «Коло захисту»

Мета. Формувати відчуття захищеності, базової безпеки.

Пропонуємо дитині зобразити себе в центрі аркуша.

Питання для обговорення: «Хто першим прийде тобі на допомогу, якщо трапиться щось неприємне?» Пропонуємо намалювати навколо фігури перше «коло захисту», промовляючи: «Ти під захистом (мама, тата)».

Потім запитуємо, хто ще може прийти на допомогу. І формуємо ще одне «коло захисту» промовляючи: «Ти під захистом (бабусі, сестрички, дідуся)».

З кожною людиною, яку називає дитина, вона малює навколо себе нове коло. В результаті формується усвідомлення, що автор малюнку перебуває під захистом багатьох рідних і близьких людей.

Вправа «Трансформація страху»

Мета. Розвивати здатність знімати психоемоційну напругу шляхом застосування проєктивних технологій; формувати вміння змінювати власний емоційний стан.

Пропонуємо дитині намалювати свій страх на аркуші.

Далі дитина «робить» свій страх добрим і лагідним. Можна використовувати будь-які матеріали.

Потім пропонуємо дитині зробити страх радісним. Потім – смішним.

«Біодрама»

Мета. Допомогти дитині прожити неприємний досвід в образі тварин; вчити розуміти власні почуття й емоційні стани.

Організуємо програвання дітьми життєвих, складних, нових, травматичних ситуацій в образі тварин.

З дошкільнятами можна використовувати народні казки, видозмінюючи їх частини, або доповнюючи сюжетну лінію новими подіями.

З молодшими школярами можна використовувати такий же підхід, а можна писати нові казки – індивідуально або колективно.

Казкотерапія

Педагоги можуть підібрати казки та оповідання, в яких йдеться про те, як добро перемагає зло. За мотивами таких казок діти можуть малювати, ліпити, придумувати нове закінчення чи навіть власні казки.

Прекрасно працюють:

- дихальні вправи;
- ігри сюжетно рольові, з правилами;
- рухливі ігри на свіжому повітрі;
- праця в природі;
- музикотерапія;
- арт-терапія;
- читання казок і оповідань;
- драматизація тощо.

Практичні підходи в роботі з підлітками

Мета. Розвивати навички менталізації, механізми інтуїтивного реагування; сприяти зниженню тривожності, психоемоційного напруження.

«Розповідання історій»

Учасникам пропонується зображення, яке можна тлумачити неоднозначно. Їх просять описати те, що зображено, використовуючи, у першу чергу, опис можливих думок, емоцій і переживань персонажів.

Потім їм пропонують поділитися своїм баченням ситуації. Під час аналізу акцент ставиться на тому, що різні люди бачать ситуацію по різному.

Під час обговорення зазначається, що для розуміння іншого варто більше задавати питання, слухати та спостерігати, ніж формувати свої власні чіткі визначення або припущення.

«Завітай до моєї душі»

Вправа проводиться у два етапи. На першому учасникам пропонують написати про себе, використовуючи тільки формальні речі (коли народився, стать, освіта, наявність домашніх тварин тощо).

Потім їм пропонується ще раз написати про себе, не використовуючи жодної формальної речі, яка була використана на першому етапі.

При обговоренні акцент робиться на тому, наскільки легко або важко було виконати першу або другу частину завдання. Група обговорює, який з описів більше дає розуміння іншого. Важливо також обговорити всі відкриття, що були зроблені під час виконання вправи.

«Тільки факти»

Учасників просять згадати невеличку, але емоційно значущу для них пригоду і описати її, дотримуючись тільки фактів, уникаючи прояснення своїх емоційних реакцій, роздумів або переживань.

Після цього кожен з учасників читає вголос, що в нього вийшло. Інші намагаються визначити, що відчували всі учасники події, якими були їх цілі, чому вони вели себе тим чи іншим чином. Та людина, яка представляє розповідь, погоджується або ні з припущеннями інших.

При обговоренні також робиться акцент на тому, як по-різному ми сприймаємо одну й ту ж саму подію.

Дитина – це дзеркало морального життя батьків. Завдання освітнього закладу та батьків – дати кожній дитині щастя.

